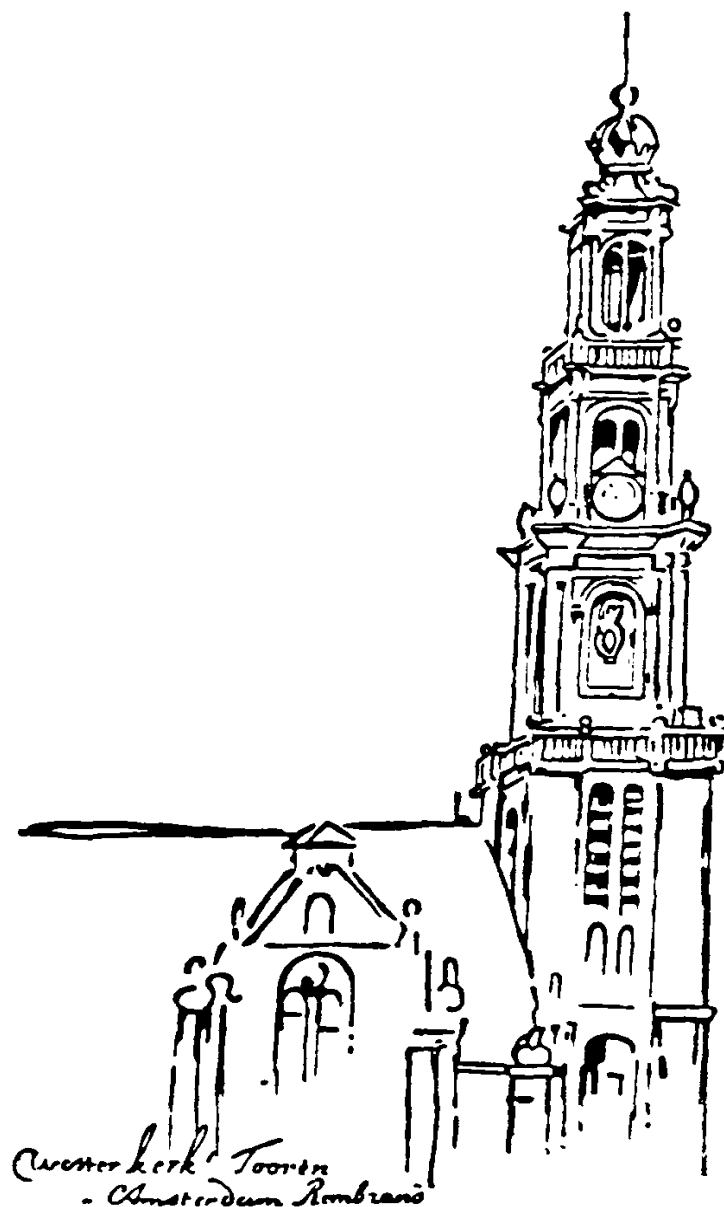

Beleidsplan 2012-2016

Westerkerkgemeente

Amsterdam

Inhoud

	blz.
1. Woord vooraf	3
2. De Westerkerk	4
3. Visie en missie	7
4. Eredienst	8
5. Pastoraat	12
6. Catechese en vorming	14
7. Jeugdwerk	17
8. Diaconaat	20
9. Organisatie, financiën en gebouw	22
10. Communicatie	28
11. Vrijwilligers	31

1. Woord vooraf

Voor u ligt het concept Beleidsplan 2012-2016, dat in de periode augustus 2011– oktober 2011 door de kerkenraad van de Westerkerkgemeente geschreven is. Dit plan bouwt voort op het beleidsplan 2007-2011.

In het beleidsplan beschrijven we de veelkleurige identiteit van de Westerkerkgemeente: wat de Westerkerkgemeente voor een gemeente is en hoe we in de (Amsterdamse) samenleving staan. Maar, zoals de naam al zegt, schetst het plan ook een voorstelling van hoe de kerkenraad de toekomst voor de gemeente ziet en welk beleid we willen voeren om daar te komen waar we over vier jaar willen zijn. Het beleidsplan bevat de accenten die de kerkenraad de komende vier jaar wil aanbrengen ter bestendinging en versterking van de gemeente.

Omdat het beleidsplan een weerslag vormt van het werk van en binnen de gemeente, wil de kerkenraad de gemeenteleden bij de totstandkoming van dit beleidsplan uitnodigen om een inhoudelijke bijdrage te leveren. De vrijwilligersgroepen zullen daarbij specifiek, als groep of via de desbetreffende coördinator, worden benaderd. De overige gemeenteleden zullen via *Tref*, de website van de Westerkerk, via Facebook en op een gemeenteavond in oktober 2011 worden gevraagd om op dit plan te reageren en te komen met aanvullingen en ideeën. Zo zal hopelijk ook dit beleidsplan van de Westerkerkgemeente het karakter van een gespreksstuk krijgen, waarin velen zich mogen en kunnen herkennen.

De kerkenraad nodigt een ieder die zich als lid van de Westerkerkgemeente beschouwt, van harte uit van dit beleidsplan kennis te nemen en zijn of haar bijdrage te leveren in de uitvoering daarvan. We spreken daarbij de wens uit dat dit de onderlinge verbondenheid en betrokkenheid bij de gemeente zal versterken.

Januari 2012

de kerkenraad van de Westerkerkgemeente

Fokkelien Oosterwijk	predikant
John Faasse	diaken & voorzitter
Jan Feenstra	ouderling-kerkrentmeester & vicevoorzitter
Rein Niesing	ouderling (scriba)
Jeroen Kramer	ouderling-kerkrentmeester (penningmeester)
Bertus Hulleman	ouderling-kerkrentmeester
Marian Jaspers Fayer	ouderling-kerkmuziek
Lizette Pleyte	jeugdouderling
Nico Tilstra	diaken
Cristina Pumplun	diaken
Karin van Dijkum	diaken

Cantor-organist van de Westerkerk is Jos van der Kooy.

2. De Westerkerk

Aan de voet van de Westertoren staat de Westerkerk. Twee met elkaar verbonden bouwwerken op de Westermarkt. De 85 meter hoge toren is één van Amsterdams meest bekende symbolen. Meer dan enig andere hoofdstedelijke toren is hij voor generaties achtereen van bijzondere gevoelswaarde geweest en is hij bezongen in menige smartlap. Een monument met een culturele en folkloristische, vooral heel eigen betekenis.

Kerk (eigendom van de Protestantse Kerk Amsterdam) en toren (eigendom van de burgerlijke gemeente Amsterdam) hebben sinds mensenheugenis een bijzondere plaats in het Mokumse leven van alle dag ingenomen, een traditioneel en onwankelbaar bezit.

De Westerkerk is gelegen in het westelijk deel van de Amsterdamse binnenstad, op de grens van grachtengordel en Jordaan. Deze geografische ligging bepaalt voor een deel ook al eeuwen haar inhoudelijke karakter. Aan de ene kant de rijke en machtige kooplieden uit de Gouden Eeuw, aan de andere kant de Jordaan, in vroeger tijden een volksbuurt.

De Westerkerk werd door Hendrick de Keyser ontworpen en in 1631 in gebruik genomen. Zij is de grootste in Nederland voor de protestantse eredienst gebouwde kerk. De kerk is opgezet in de vorm van een dubbel kruis en is gebouwd in de Hollandse renaissancestijl, hoewel veel hoge en spitse elementen binnen en buiten de kerk sterk aan de gotiek doen denken. De kerk staat naar het oosten gericht (georiënteerd), de toren staat tegen de westgevel, midden voor de kerk. Ook wat bouwstijl betreft bevindt de kerk zich dus op twee grenzen, die van de protestantse doelstelling en relatief dichtbij een katholiek verleden.

Maar de Westerkerk is meer dan een historisch belangrijk monument of een markant stadsbeeld. Dat wordt duidelijk als men de Wester binnenkomt. Het hoofdorgel is ook een historisch monument. In 1680 stond de burgemeester van Amsterdam het orgelspel tijdens de dienst toe. Twee jaar later kregen Roelof Barentszn Duyschot en zijn zoon Johannes de opdracht een orgel voor de Westerkerk te bouwen. Het prachtig gedecoreerde orgel werd met Kerstmis 1686 in gebruik genomen. 326 jaar later functioneert het orgel nog wekelijks in de liturgie en in de concerten van een grote stadskerk. Met onze cantor-organist hebben we niet alleen iemand die zorgt voor een uniek en wezenlijk element in de eredienst, maar ook een publiekstrekker. Muzikaal-liturgisch gezien vervullen ook de maandelijkse cantatediensten een belangrijke rol. Ze trekken bovendien veelal mensen die de reguliere diensten niet zo vaak bezoeken maar zich wel welkom voelen.

De kerk straalt architectonisch en binnen qua sfeer een openheid uit die nog steeds de theologische lijn kenmerkt die de gemeente van de Westerkerk al ruim 50 jaar volgt. De kerk staat open voor elke bezoeker op elke zondagmorgen van het jaar, voor rijk en arm, voor links en rechts, voor bekenden en onbekenden, voor belangstellenden van binnen en buiten de grenzen van de wijkgemeente.

De kerk is bovendien van april tot en met oktober gedurende de week tijdens openingstijden vrij toegankelijk voor iedere passant voor een moment van stilte en bezinning, zonder aanzien des persoons en naar eigen inzicht in te vullen. De openstelling wordt mogelijk gemaakt door een grote groep vrijwilligers uit de Westerkerkgemeente, die bij toerbeurt aanwezig is.

Het aantal toeristen dat de kerk in de maanden april tot en met oktober bezoekt bedraagt naar schatting 100.000. In 2011 stelde de Westerkerk voor het eerst haar deuren niet alleen op werkdagen van 11.00u tot 15.00u open, maar deed zij dat ook op zaterdag.

Leden en bezoekers

Anno 2011 kent de Westerkerk 473 belijdende leden, 1117 doopleden en 766 'overige leden', tezamen 2356 geregistreerde leden, waarvan 2082 actieve leden. Het gemiddelde aantal kerkgangers dat de eredienst op de zondagen bijwoont, ligt rond de 300 à 350. Een enkele keer, bijvoorbeeld op Kerstnacht, is de kerk vol (1050 mensen). Het aantal vaste kerkgangers, zij die vrijwel iedere zondag in de kerk aanwezig zijn, bedraagt circa 200 personen.

Het informatieblad *Tref* wordt aan ca. 400 e-mail adressen en ca. 700 postadressen toegestuurd. Maandelijks worden er meer dan 300 preken nabesteld en verstuurd. De website van de Westerkerk trekt maandelijks meer dan 1000 bezoekers.

De Westerkerk is ook op *social media* actief, voornamelijk ter ondersteuning van de public relations omtrent activiteiten. De Facebook pagina van de Westerkerk heeft een groot aantal actieve gebruikers per maand en beoordelen de pagina als leuk. Op Twitter heeft @Westerkerk1 kort na de start al vele volgers aan haar weten te verbinden en ook op LinkedIn is onze kerk met haar profiel vertegenwoordigd.

De Protestantse Kerk Amsterdam startte in 2005 een programma getiteld *Op weg naar een wervende kerk* met als doelstelling een kentering te brengen in de dalende financiën en ledenaantallen. Evenals ten aanzien van het aansluitende beleidskader 2011-2016 omtrent "Herbronnen, Profileren en Netwerken" geeft de Westerkerkgemeente op haar eigen wijze vorm aan deze programma's door middel van de activiteiten zoals in de volgende hoofdstukken van dit beleidsplan beschreven. Deze activiteiten zijn gericht op een positieve en versterkte profilering naar buiten, een versterking van het gemeentelven en initiatieven om de baten te verhogen.

De Westerkerk in de PKN

De Westerkerkgemeente is een van de 21 wijkgemeenten van de Protestantse Kerk Amsterdam (PKA). In landelijk verband maakt ze met circa 1800 andere plaatselijke gemeenten in Nederland deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Tezamen omvat de PKN momenteel 2,1 miljoen leden; hervormd, gereformeerd en evangelisch-luthers. De PKN is voorts lid van de Raad van Kerken in Nederland en internationaal van de Wereldraad van Kerken.

Elke (kerkelijke) gemeente wordt bestuurd door een uit en door de gemeente gekozen kerkenraad, waarin alle ambten – predikant, ouderling en diaken – vertegenwoordigd zijn.

3. Visie en missie

Visie

De Westerkerkgemeente

- komt samen rondom het scheppende en bevrijdende Woord van de Eeuwige, die zij als haar Heer herkent in Jezus Christus. Zij wil zich door zijn Geest laten inspireren;
- weet zich bezield door de Bijbel en wil ook, bewust als zij zich is van haar apostolaire opdracht, anderen daarmee in contact brengen;
- voelt zich verbonden met de (protestantse) traditie waarin dat verhaal eeuwenlang geklonken heeft;
- wil wat waardevol is in die traditie op een aansprekende manier verbinden met het dagelijks leven van mensen;
- geeft die verbinding stijlvol vorm in woord, gebaar en muziek;
- is een open en gastvrije gemeente, waartoe een ieder kan behoren die dit wenst;
- weet zich in woord en dienst nauw betrokken bij mensen in Amsterdam en de wijde omgeving
- ziet het gebouw als een onlosmakelijke 2-eenheid met de kerkelijke gemeente

Missie

De Kerkenraad van de Westerkerkgemeente wil in de komende jaren

- alert zijn op maatschappelijke ontwikkelingen in de stad en wijde omgeving om daarop vanuit de eigen identiteit te kunnen inspelen;
- gericht zijn op de levensvragen van mensen om daarop aansluitend nieuwe activiteiten te ontwikkelen;
- in het pastorale en diaconale werk aandacht besteden aan mensen die dit nodig hebben;
- zorgdragen voor een transparante structuur en cultuur van bestuur en beheer om dienstbaar te kunnen zijn aan de activiteiten van de gemeente;
- zorgdragen voor een inspirerende en motiverende begeleiding van allen die de activiteiten van de gemeente mogelijk maken.
- er voor zorgen het gebouw in goede staat door te geven aan komende generaties
- zorgen voor een structurele oplossing voor de financiering van het onderhoud van het gebouw

In de volgende hoofdstukken van het beleidsplan zal nader ingegaan worden op 'de activiteiten' en op welke manier wij deze willen voortzetten.

4. Eredienst

De eredienst is het kloppend hart van onze gemeente: hier komen alle lijnen samen en van hier waaieren ze ook weer uit. Visie en missie (zie eerder) zijn hier in geconcentreerde vorm aanwezig. In een feest van Woord en muziek wordt iedere kerkdienst getreden in het spoor van eeuwen, als een beleving in het heden zeker ook met oog op de toekomst.

De Westerkerk is in de dankbare situatie dat de positie van predikant en cantororganist over langere periode worden vervuld door dezelfde personen. Hun creatieve samenwerking heeft een verregaande invloed op de ontwikkelingen en kwaliteit van de eredienst. Naast de gave van het Woord van de predikant in teksten van de eredienst, heeft de cantor-organist ook de functie van publiekstrekker. Niet alleen in zelfstandige concerten, maar ook rondom de erediensten.

De eredienst is hét ontmoetingspunt bij uitstek van de trouwe kern van gemeente leden, wat van groot belang is voor een gemeente die haar leden heeft van (ver) buiten de grenzen van wijk en stad. Er zijn daarnaast altijd incidentele kerkgangers en nieuwe bezoekers, geïnteresseerd door wat ze over onze kerk hebben gehoord of gelezen, maar ook zomaar gedreven door de opwelling van het ogenblik (circa 150 personen) Zij zijn van protestantse origine in de breedste zin van het woord, maar ook van rooms-katholieke, joodse, buitenkerkelijke en soms islamitische afkomst. Met bijzondere dagen zoals Pasen en Kerst, zijn deze verhoudingen weer anders, gezien de vele gasten. Deze zeer gemêleerde samenstelling van kerkgangers heeft ons in het verleden doen kiezen voor een laagdrempelige liturgie, waarin ieder makkelijk kan meedoen. Deze formule blijkt door de jaren heen haar kracht te hebben behouden. De prediking wil daarbij aansluiten en zoekt de Bijbelse boodschap in degelijk theologische doordenking te brengen in begrijpelijke taal, met oog voor de (levens)vragen van deze tijd. Zij is waar mogelijk pastoraal van insteek, ademend op de pastorale praktijk van de predikant. Zij is in wezen ook apostolair: gericht op wie de boodschap niet kennen of daarop in het verleden zijn afgeknapt. In de gebeden zoekt de predikant vanuit pastoraat en apostolaat authentieke vragen en noden onder woorden te brengen, maar ook de dankbaarheid en blijdschap een plaats te geven. In de voorbeden worden slechts bij uitzondering namen genoemd.

Het gesprek met de kinderen vormt een wezenlijk onderdeel van de dienst. Hier wordt, op hun niveau en in aansluiting met hun belevingswereld, de kern van de prediking aan de orde gesteld, of bij gelegenheid die van een der sacramenten. Om het kerklied bij de kinderen een betere plaats te geven, wordt gewerkt aan vier liederen in vier periodes die met de kinderen rond het gesprek met de kinderen gezongen kunnen worden. Deze liederen worden geselecteerd in het overleg van predikant en cantor-organist.

De inzameling der gaven volgt op dit gesprek, omdat het de kerkgangers de gelegenheid biedt in een moment van ontspanning hun eigen gedachten de vrije loop te laten en op het spoor van de dienst te komen.

Doordat een belangrijk deel van onze bezoekers niet elke zondag in de Westerkerk zitten, wordt er geen lectio continua (leesrooster/doorgaande Bijbellezingen) gevolgd. Wel wordt van tijd tot tijd gekozen voor een korte serie preken, met 'highlights' uit een bepaald Bijbelboek, of naar aanleiding van een serie afbeeldingen, bijvoorbeeld van Rembrandt, met het oog op een wisselend publiek. Uitgangspunt blijft, dat elke kerkdienst/preek in principe moet kunnen worden gevolgd door wie er voor het eerst is.

In de liturgische formuleringen wordt gestreefd naar herkenbaarheid vanuit de hervormd-gereformeerde traditie. Ook hier geldt het belang van verstaanbaarheid en zeggingskracht voor wie de dienst meevieren. De sacramenten worden in principe eens in de twee maanden bediend, door de eigen predikant. Het Heilig Avondmaal wordt gevierd vanaf de Avondmaalstafel en 'lopend' bediend. Evenals bij de Heilige Doop kennen wij een ruimhartig beleid voor wie wil meedoen. De voorgangers dragen bijvoorbeeld een toga, eventueel met stola in de kleur van het kerkelijk jaar.

Gastpredikanten worden gevraagd vanwege hun aansprekende prediking, met een voorkeur voor hen die geen 'eigen' kansel hebben. Daarmee wordt de gemeente de gelegenheid gegeven met deze predikanten en hun theologische invalshoeken kennis te maken tot opbouw van het geloofsleven. De verantwoordelijkheid voor de keuze ligt bij de kerkenraad. De bloemen en bij gelegenheid andere versiering van de kerkruimte zijn ook op die van het kerkelijk jaar afgestemd.

De muziek speelt een hoofdrol naast het gesproken woord. De cantor-organist draagt de verantwoordelijkheid voor alles wat er op dit gebied gebeurt. Hij wijst ook de vervangende organisten aan die tijdens zijn afwezigheid het orgel in de diensten bespelen. In nauwe samenwerking tussen (gast)predikant en cantor-organist komt elke liturgie tot stand, waarbij de cantor-organist ook betrokken is bij speciale wensen vanuit het pastoraat/apostolaat en daar op zijn unieke wijze een bijdrage aan geeft. De liederen worden hoofdzakelijk gekozen uit het Liedboek voor de kerken, maar soms ook uit andere bundels. De kwaliteit van tekst en muziek staan daarbij hoog in het vaandel. Muzikale medewerking wordt uitsluitend verleend door musici die op professioneel niveau musiceren, onder verantwoordelijkheid van de cantor-organist. Zij worden door de cantor-organist tijdens audities op geschiktheid beoordeeld.

De Cappella Westerkerk, de cantorij van de Westerkerk onder leiding van de cantor-organist, zingt in principe maandelijks in de eredienst, bij voorkeur wanneer de eigen predikant voorgaat. Het repertoire wordt in overleg met de predikant samengesteld. De cantor-organist is verantwoordelijk voor beleid en organisatie. Hij beoordeelt aspirant-leden op hun geschiktheid.

De Cantatediensten worden in principe op de laatste zondagavond van de maand gehouden, een enkele maal op de zondagochtend. Uitgevoerd door het Westerkerkkoor en het Bach-orkest onder leiding van hun dirigent, trekken zij een heel eigen publiek. De predikant doet bij deze cantatediensten dienst als liturg, met een (korte) meditatie naar aanleiding van de tekst van de cantate. In meditatie en vormgeving van deze cantatediensten wordt nog meer dan anders rekening gehouden met mensen voor wie het christelijk geloof geen vanzelfsprekend deel van hun leven uitmaakt. De verantwoordelijkheid voor deze diensten ligt bij de kerkenraad in samenwerking met het Kunstcentrum. Recent is de 500ste Cantatedienst gehouden en als beleid willen we deze diensten graag voortzetten. Onder de verantwoordelijkheid van de ouderling-kerkmuziek organiseert het Kunstcentrum ook andere concerten in de Westerkerk.

De Westerwinkel is voor en na de dienst geopend. De winkel biedt kerkgangers onder andere een breed assortiment aan literatuur over geloof en de geloofsopvoeding van kinderen. Ook is er allerhande beeld- en geluidsmateriaal verkrijgbaar op dit gebied. De medewerkers zijn alert op vragen van pastorale aard en verwijzen waar nodig door naar een van de kerkenraadsleden of de predikant.

Ook het koffiedrinken na de dienst heeft, naast het feest van de ontmoeting, een pastoraal belang. Met name de kerkenraadsleden, herkenbaar aan hun *badge*, zijn alert op nieuwe gezichten en proberen contact te maken met wie er wat verloren bijstaan. De predikant participeert daarin en nodigt uit tot nader pastoraal contact. De commissie van ontvangst bij de ingang vervult, evenals de collectanten bij de uitgang, de rol van gastheer en gastvrouw. Zij dragen zorg voor een vriendelijk welkom en groet ten afscheid en zijn op hun beurt alert op wie mogelijk pastorale zorg nodig hebben. Zij kunnen met hun bevindingen terecht bij de ouderlingen of de predikant.

Tijdens de eredienst is het maken van geluids-, foto- en filmopnamen door bezoekers in principe niet toegestaan. Dit geldt voor alle erediensten, dus ook bij doop-, huwelijks- en rouwdiensten. De achtergrond van dit beleid is dat de eredienst een gewijd karakter heeft en dat deze activiteiten doorgaans als zeer storend worden ervaren door zowel bezoekers als de predikant. De predikant kan in overleg met de ouderling van dienst in een bijzonder geval het maken van foto- en filmopnamen gedogen. In alle gevallen geldt dan dat dit zonder flits gebeurt en dat men op afstand blijft van het liturgisch centrum en dat de aandacht voor de dienst niet wordt afgeleid. Het verzoek voor het maken van foto- en filmopnamen dient voor aanvang van de dienst gedaan te worden aan de ouderling van dienst. Indien men een geluidsopname wenst, kan men deze na de dienst bestellen bij de zogenaamde 'geluidsbank'.

Doelstelling

Waar zoveel mensen van diverse pluimage samenkomen kan men begrijpelijkerwijs het niet altijd iedereen naar de zin maken. Niet iedereen zal zich evenzeer in de gekozen vormen kunnen herkennen. De kerkenraad stelt zich ten doel een open oog en oor te houden voor suggesties en opmerkingen naar aanleiding van inhoud en vormgeving van

de eredienst. Hij wil waken voor het pastorale karakter daarvan en dat waar mogelijk uitbreiden en verstevigen. Hij legt daarbij waar nodig ook verband met het diaconaat.

Uitwerking

Aan de wens naar meer stilte en verstillings wordt in de dienst tegemoet gekomen met van tijd tot tijd wat meer ruimte voor het stil gebed. Buiten de eredienst is met de realisatie van het stiltecentrum in 2007 ook aan deze wens tegemoet gekomen; als mogelijkheid voor meditatie voor en na de dienst, maar ook de in de zomer als de kerk ook doordeweeks voor toeristen en andere belangstellenden is opengesteld.

Het voorbedenboek zal in het eerste kwartaal van 2012 in het Stiltecentrum komen te liggen. Dit voorbedenboek wordt door de predikant ingezien als mogelijke inbreng voor de gebeden in de eredienst.

In de Westerkerk worden al regelmatig diensten met een thematisch karakter gehouden. Zo heeft de predikant in 2011 een aantal diensten met als thema "Preken op verzoek" verzorgd en was er een SAIL-dienst. Ook de cantatediensten kunnen als thematische diensten worden beschouwd. Nagegaan wordt of het mogelijk en wenselijk is, het aantal thematische diensten uit te breiden.

Nieuw beleid met betrekking tot het Stiltecentrum wordt de komende periode nader uitgewerkt. Daarbij hoort ook de vormgeving en frequentie van de zogeheten Brandend Braambos gebeden, die bedoeld zijn als een moment van bezinning door de week.

Omdat de teksten uit het *Liedboek voor de kerken* niet altijd meer passen bij de hedendaagse geloofsbeleving, is de afgelopen jaren gezocht naar nieuwe liederen.-Er zijn ook nieuwe teksten gemaakt op bestaande melodieën, of ook met een nieuwe melodie. De cantor-organist en de predikant hebben zich samen hier voor succesvol ingezet, ook tijdens studieverlof, wat heeft geresulteerd in de liederenbundel "Zingen in zonlicht". Op deze lijn willen we in de toekomst verder gaan.

5. Pastoraat

In de opzet van onze pastorale praktijk willen wij binnen de specifieke structurele mogelijkheden van onze gemeente recht doen aan de wijze waarop wij van Jezus hebben geleerd om met onze naaste om te gaan.

Rond de 'inner circle' als vaste kern van trouwe lidmaten cirkelen vele verschillende categorieën personen, zoals bekende Vrienden van de Wester tot in verre landen, de gelegenhedskerkgangers en de passanten die langsrij komen. Dit brengt met zich mee dat pastoraat nauw verweven is met apostolaat, zowel in de eredienst als daarbuiten. Het pastoraat richt zich op troosten en bemoedigen en het (her)vinden van de eigen verhouding tot God. Daarnaast is het pastoraat gericht op het aan de orde stellen van geloofs- en levensvragen, het kunnen praten over waar anders niet over gepraat kan worden. Het probeert altijd bevrijdend van aard te zijn.

Naast dit pastoraat in min of meer crisissituaties geeft de predikant ruime aandacht aan pastorale gesprekken ter voorbereiding op de doop van een kind, huwelijksinzegening en belijdenis. Door deze gesprekken, die in de loop der jaren vaak een vervolg vinden, is en wordt een band opgebouwd met de jonge aanwas van onze kerk. Het bouwt de gemeente op vanaf een steeds weer nieuwe basis.

Het pastoraat in de Wester wordt wat de 'inner circle' betreft voor een groot deel (mede) gedragen door vrijwilligers en dus door gemeenteleden zelf. Er loopt een breed netwerk van mensen die elkaars hoeder zijn en contacten leggen en onderhouden in tijden van nood. Waar nodig worden leden van de kerkenraad (met name de ouderlingen) of de predikant ingeschakeld. De koster-beheerder en de bureaucoördinator bewaken op hun posten de instroom van informatie hieromtrent en geven die door aan de ambtsdragers.

Een speciale bezoekgroep draagt zorg voor regelmatig contact met bejaarden en chronisch zieken. Eén van de kerkenraadsleden participeert hierin en de predikant wordt waar nodig ingeschakeld.

Ondanks dit grote vangnet van vrijwilligers en ouderlingen is de Westerkerkgemeente zich bewust van het feit dat pastoraat een vak is en dat op grond van dat besef de grootst mogelijke voorzichtigheid en professionaliteit voorop dienen te staan.

Pastorale gesprekken met de predikant en de pastoraal ouderlingen vinden gewoonlijk plaats op verzoek, al neemt de predikant natuurlijk ook haar eigen initiatieven. De pastoraal ouderlingen overleggen met de predikant over hun voorgenomen gesprekken en huisbezoeken. Mensen blijken steeds meer mondig en weten de weg naar een gesprek te vinden. Het invulstrookje achter op de zondagse liturgie bewijst daarin goede diensten.

Deze gesprekken met de predikant vinden in principe plaats in de predikantskamer van het Prinsenhuis. Ook verlopen veel pastorale contacten per telefoon en per e-mail. De elektronische snelweg blijkt vaak een uitkomst in een gemeente die haar leden zo wijd

verspreid over stad en land heeft zitten. Waar nodig komt de predikant thuis en uiteraard in het ziekenhuis. Het begeleiden van stervenden heeft prioriteit in de agenda, evenals het verzorgen van een begrafenis.

Doelstellingen

Het pastoraat wil zich graag verder en nog zorgvuldiger uitbouwen, op grond van het bovenstaande. Wij willen proberen om zoveel mogelijk mensen zich verbonden te laten voelen met onze kerk, waar dat in ons vermogen ligt, voorop gesteld dat zij daar zelf van gediend zijn. Wij willen ons ook als gemeente waar mogelijk presenteren in de samenleving om mogelijk geïnteresseerden de weg naar Christus te doen vinden.

Uitwerking

Ten minste twee ouderlingen worden zoveel mogelijk van andere taken vrijgesteld om zich op het pastoraat te kunnen richten. Zij worden daarin begeleid door de predikant, met wie zij in principe vier maal per jaar een consistorievergadering hebben. Deze vergaderingen zorgen voor de continuïteit in het delen van pastorale opvolging.

Er wordt gericht aandacht besteed aan wie in onze kerk hun kind hebben laten dopen, wie getrouwd zijn en wie belijdenis hebben gedaan. De data worden bijgehouden en er wordt jaarlijks een pastorale groet gestuurd met passende kaarten. Op dezelfde wijze wordt er zorg gedragen voor een groet aan de nabestaande(n) van wie door onze predikant of vanuit onze gemeente zijn begraven.

Naar aanleiding van een suggestie tijdens de gemeenteavond in oktober 2011 heeft de kerkenraad besloten om een proef te doen met pastorale aanwezigheid bij het Brandend Braambos na afloop van de kerkdienst. Mocht blijken dat dit inderdaad in een behoefte voorziet, dan zoeken wij naar een mogelijkheid deze vorm van pastoraat een meer permanent karakter te geven.

Ten aanzien van een aantal niet in Amsterdam wonende gemeenteleden is niet alleen het thuis en in het ziekenhuis bezoeken, maar ook eventuele huwelijks- en begrafenisdiensten een onderwerp waar we de komende tijd aandacht aan willen besteden.

6. Catechese en vorming

Catechese

Kern van de catechese in de Westerkerk is de cursus ‘*Hoofdlijnen van het Christelijk geloof*’, die een seizoen lang gevolgd wordt door mensen van allerlei leeftijden die zich in de leer van het christelijk geloof willen verdiepen. De bijeenkomsten worden geleid door de predikant. Het onderlinge geloofsgesprek – het delen van elkaars geloofsbeleving en opvattingen rond geloofsvragen – speelt een grote rol, zowel voor degenen die de cursus volgen met zicht op het doen van belijdenis, als voor de andere deelnemers. Voor wie aan het eind van dit seizoen overweegt belijdenis te doen wordt de cursus afgesloten met een weekend ter voorbereiding.

De groep krijgt in de loop van het seizoen vaak een hechte band met elkaar. Daar groeien jaarlijks initiatieven uit om rond een speciaal thema het gesprek met elkaar te vervolgen in een nieuwe groep of cursus. Zulke initiatieven worden door de kerkenraad ondersteund.

Vorming

Zij vormen een onderdeel van het overige programma rond vorming en toerusting dat in de Westerkerk wordt aangeboden en onder de titel ‘*Westerwijs*’ jaarlijks door de kerkenraad wordt samengesteld: leerhuis, Bijbelcursussen, avonden over geloof en geloofsopvoeding, avonden over kerkmuziek, gesprekskringen rond relevante maatschappelijke thema’s. Naast de predikant worden ter zake deskundigen als cursusleiders aangetrokken.

Terugblik

Continuïteit is voor het beleid van catechese en vorming/toerusting in de Westerkerk heel belangrijk. In de beleidsperiode 2006-2011 is reeds gebleken dat succesvolle activiteiten een vast ankerpunt kunnen worden binnen het gemeentelven en vooral ook bijdragen aan de missionaire uitstraling van de Westerkerkgemeente. Via catechese en vorming komen steeds weer nieuwe en meer mensen in aanraking met het werk van de Westerkerk en worden zij bij onze gemeente betrokken. Doelstellingen worden tevens zo veel mogelijk bepaald door het gesprek van onze tijd (het hier en nu) met de traditie van het geloof.

Nieuwe doelstellingen

Het is van belang de goede weg te vervolgen en het hoogkwalitatieve aanbod dat er is te onderhouden:

De cursus ‘*Hoofdlijnen van het Christelijk geloof*’, die elk seizoen wordt aangeboden, vormt de kern van het catechetisch en vormend programma (‘*Westerwijs*’) en vervult een missionaire en kerkopbouwende functie.

Er wordt wat het cursusaanbod betreft gestreefd naar een logische opbouw, een goede samenhang en diversiteit in opeenvolgende jaren.

Tijdens de beleidsperiode 2011-2016 wordt het netwerk van ter zake deskundige cursusleiders kritisch geëvalueerd, onderhouden en zo nodig uitgebreid. Centraal onderdeel van het vormings- en toerustingsbeleid is de ondersteuning van ouders/verzorgers van kinderen bij de geloofsopvoeding.

Activiteiten

1. 'Hoofdlijnen' staat onder leiding van de predikant. Er wordt inzicht gegeven in de hoofdpunten van het christelijk geloof en tegelijkertijd staat onder haar leiding het onderlinge geloofsgesprek centraal. Facilitering van deze cursus is van groot belang voor de gemeenteopbouw. Deze cursus vormt bij uitstek de kweekvijver voor betrokken (nieuwe) gemeenteleden. Andere leden van de staf en de kerkenraad ondersteunen deze cursus actief door middel van communicatie en praktische organisatie.
2. Er wordt ruimte ingebouwd voor activiteiten die voortvloeien uit de cursus 'Hoofdlijnen'. De gespreksgroep 'Wat is jouw verhaal?' en andere vergelijkbare initiatieven van ex-catechumenen worden door de predikant en de kerkenraad betrokken en kritisch begeleid en ondersteund. Eén van de uitvloeisels van deze cursus zijn de 'Gespreksdiners', waarbij tijdens een stijlvol en goed verzorgd tweegangendiner o.l.v. de predikant gediscussieerd wordt over een actueel geloofsonderwerp. Gedurende het seizoen worden ca. vier 'gespreksdiners' georganiseerd.
3. Om het goede contact met (de ouders van) de vele dopelingen te onderhouden, ontvangt iedere kind tot het tiende jaar na zijn/haar doop een felicitatiekaart van de Westerkerk, ondertekend door de predikant. Het is van belang om mensen die zich 'in het spitsuur van het leven' bevinden, te laten weten, dat zij bijzonder welkom zijn in de Westerkerk en hier voeding en toerusting vinden voor hun drukke bestaan. Hetzelfde geldt voor de echtparen, die in of vanuit de Westerkerk trouwen: ook zij ontvangen gedurende t/m hun 10^e trouwdag een kaart.
4. Op regelmatige basis worden door predikant, cursusleiders en staf bijeenkomsten aangeboden voor ouders/verzorgers, gericht op de ondersteuning bij de opvoeding van kinderen in geloof in een toenemend geseclariseerde samenleving. Er wordt daarbij gelet (1) op de samenstelling van de groep kinderen die de Westerkerk bezoeken (leeftijd, achtergrond), (2) op de kernthema's doop, avondmaal en bijbel(verhalen).
5. Eens in de twee jaar wordt op de zaterdagmiddag voorafgaand aan de 1^e Advent een symposium over een theologisch thema georganiseerd, waarvoor een zestal zeer deskundige sprekers wordt uitgenodigd. De discussie wordt geleid door de predikant.
6. Het cursusaanbod wordt elk jaar in de periode april tot en met juni samengesteld door de predikant in overleg met de kerkenraad en de vaste staf, waarbij (1) dubblures in het aanbod in opeenvolgende jaren zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen, (2)

gestreefd wordt naar het juiste evenwicht tussen onderwerpen op het gebied van vorming, Bijbelstudie, de (theologische) actualiteit, kerkmuziek en culturele thema's. (3) Het cursusaanbod in het kader van 'Westerwijs' sluit zoveel mogelijk aan bij specifieke activiteiten van de Westerkerk.

7. Predikant, kerkenraad en staf zoeken naar deskundige aanbieders van cursussen voor 'Westerwijs'.

8. Het cursusaanbod van de Westerkerk wordt aan het eind van de zomer gepubliceerd in de zorgvuldig uitgevoerde brochure *Westerwijs* en aangekondigd via de website.

De doelstelling is om alle activiteiten onder Catechese & Vorming in de toekomst breder en vaker onder de aandacht te brengen. Zie hiervoor verder het hoofdstuk 'Communicatie'.

7. Jeugdwerk

De leeftijdsopbouw van de jeugd in de Westerkerkgemeente kent een sterk accent op de jongste leeftijdscategorie (0-4 jaar) en kinderen in de eerste groepen van de basisschoolleeftijd (4-12 jaar). Tieners, binnen de Westerkerk “omgedoopt” tot de Young Ones, (12-17 jaar) zijn in verhouding minder vertegenwoordigd. Tijdens ‘hoogtijdagen’ zoals doopdiensten, (Palm-) Pasen of met Kerstmis is het aantal kinderen uit alle leeftijdsgroepen beduidend hoger. Vaak betreft dit kinderen die weinig de Westerkerk of een andere kerk bezoeken. Door een toegankelijk programma en het creëren van een geborgen en veilige omgeving wil de Westerkerkgemeente bewerkstelligen dat ook kinderen die niet zo bekend zijn met de kerk zich welkom en thuis voelen in de Westerkerk.

Crèche

De crèche biedt tijdens de eredienst opvang voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar, onder begeleiding van 2 volwassenen, soms aangevuld met een van de tieners. Baby's worden voorzien in hun primaire behoeften (verschoning, verzorgen van flesvoeding). Het is belangrijk dat de peuters de crèche ervaren als een plek waar zij zich thuis voelen. Het creëren van een gezellige en rustige sfeer waarin ook tijd is voor persoonlijke aandacht voor de kinderen vormt daarbij een belangrijk aspect. Door voor te lezen, te spelen en met elkaar bezig te zijn ontstaat een vertrouwensband tussen de kinderen, leiding en de kerk. Hierdoor moet een natuurlijke doorstroming naar de kinderkerk ontstaan.

Kinderkerk

De kinderkerk komt wekelijks bijeen (met uitzondering van de zomervakantie) en is gericht op kinderen tussen de 4 en 12 jaar (basisschool). De leeftijdsgroep tussen de 4 en 8 jaar is hierbinnen goed vertegenwoordigd.

De kinderen hebben hun eigen plek tijdens de kerkdiensten; aan het begin en het eind van de dienst zitten ze rondom de preekstoel. De dominee heeft aan het begin van de dienst een gesprek met de kinderen. Meestal geeft dit gesprek met de kinderen al aan waar de preek over zal gaan. Het onderwerp van de preek is dan meteen het aanknopingspunt voor het leergesprek in de eigen kinderkerkbijeenkomst in het Prinsenhuis. De kinderen komen na de preek weer terug in de kerk.

In het Prinsenhuis hebben de kinderen hun eigen bijeenkomst. Voor de kinderkerk geldt hetzelfde motto als voor de dienst in de kerk: een feest van woord en muziek. De begeleider vertelt een verhaal uit de Bijbel en praat daar met de kinderen over door. De verhalen worden verwerkt in tekeningen en ander creatief werk. De kinderkerk is een aanvulling op de geloofsopvoeding die de kinderen in het gezin en op school meekrijgen, maar biedt doordat deze laagdrempelig is ook kinderen die weinig ervaring hebben met de kerk, de mogelijkheid kennis te maken met de verhalen uit de bijbel. Er wordt in de kinderkerk uiteraard bijzondere aandacht besteed aan de christelijke feestdagen en de betekenis daarvan. De jaarlijkse tradities zoals de palmpaasoptocht worden zeer door de kinderen en de ouders gewaardeerd. Ook is er ruime aandacht voor

de doop en het Heilig Avondmaal. Kinderen mogen in de Westerkerk deelnemen aan het Heilig Avondmaal (met goedkeuring van de ouders). We vinden het daarbij wel belangrijk dat de kinderen zo bewust als mogelijk deelnemen. Er wordt door de leiding daarom terugkerend aandacht besteed aan dit sacrament.

De cantor-organist komt regelmatig om met de kinderen te zingen en te vertellen over een lied. Ook andere musici die aan de dienst meewerken worden, indien mogelijk, bij de kinderkerkbijeenkomst betrokken. De kinderen leren kerkliederen die ze in de diensten kunnen meezingen.

De afgelopen jaren is gebleken dat het leeftijd- en interesseverschil tussen de 4 en 12 jarigen erg groot is. De ouderen kinderen vinden de kinderkerk snel saai, waardoor het lastig is om hun interesse vast te houden. Om de kinderkerk voor alle kinderen aantrekkelijk te houden wordt de verwerking van de verhalen zoveel mogelijk op twee leeftijdscategorieën ingestoken: de jongsten (4-6 jaar) en de ouderen (vanaf 6-12 jaar).

De overgang van de kinderkerk naar de Young Ones (12-17 jaar) is voor de kinderen een belangrijke stap; deze valt vaak samen met de overgang naar de middelbare school. Om ook in de gemeente aan deze nieuwe stap aandacht te schenken zal een dienst aan het begin van het schooljaar in het teken staan van deze overgang. De hoge bank onder het hoofdorgel zal weer in ere worden hersteld als de plaats voor onze Young Ones. Hierdoor hebben zij weer een vaste zitplaats binnen de kerk, ter versterking van het groepsgevoel.

Young Ones

De Young Ones wordt gevormd door de tieners binnen de Westerkerkgemeente. De activiteiten zijn gericht op tieners in de leeftijdscategorie 12 tot en met 16 jaar. De Young Ones ontmoeten elkaar een aantal keren per jaar (+/- 6 keer). Soms op zondag maar ook wel eens op een avond door de week. Dit is afhankelijk van de activiteit die er op het programma staat. Sommige activiteiten zijn echter ook geschikt voor de oudste kinderen van de kinderkerk, waardoor de leeftijdsopbouw van de groep kan verschillen.

Het doel van de bijeenkomsten is erop gericht elkaar beter te leren kennen, met elkaar iets te ondernemen en met elkaar te praten over diverse (religieuze) onderwerpen. De bijeenkomsten zijn geen vervanging van de kerkdiensten, maar juist een aanvulling daarop. De tieners leren de christelijke traditie beter kennen, maar leren ook breder te kijken dan alleen naar onze eigen Westerkerk en het christelijk geloof.

Bij de samenstelling van het programma wordt rekening gehouden met de wensen en de interesses van de tieners. De tieners worden zoveel mogelijk betrokken bij activiteiten binnen de kerk, zoals assistentie bij de crèche, klokkenluiden of helpen tijdens een activiteit zoals een concert. Hierdoor voelen de tieners zich meer onderdeel van de gemeente, leren ze meer mensen kennen en wordt het ook leuker om op zondag naar de kerk te gaan. Het uitgangspunt voor de Young Ones blijft: het behouden van de band met de Westerkerk.

Doelstellingen

Crèche

De crèche biedt ouders de gelegenheid de kerkdiensten in de Westerkerk bij te wonen in de wetenschap dat de kinderen zorgvuldig en liefdevol worden opgevangen. Daarnaast is het van belang dat het beleid dat alle ouders die regelmatig hun kind naar de crèche brengen ook actief meedraaien in de crèche wordt behouden.

Kinderkerk

Het belangrijkste aandachtspunt voor de kinderkerk vormt het aan het aanbrengen van leeftijdsdifferentiatie binnen het programma. Dit zal er voor moeten zorgen dat kinderen in de diverse leeftijdscategorieën zich betrokken voelen bij de kerk en met enthousiasme aan de kinderkerk deelnemen.

Verder willen we de komende jaren opnieuw bezien of er bij de ouders behoefte is aan thema-avonden zoals een gespreksavond over geloofsopvoeding.

Young Ones

In de komende jaren willen we de tieners meer betrekken bij activiteiten binnen de kerk, zoals de crèche en het klokkeluiden. Maar ook inzetten bij sociale activiteiten binnen de Wester, zoals assistentie bij concerten. Daarnaast willen we de onderlinge band en het contact tussen de tieners vergroten door het gebruik van *social media* (Hyves site) en het in ere het stellen van een vaste zitplaats in de kerk.

Tevens zal onderzocht worden of er behoefte is aan een gespreksgroep of een 'kerkweekend' met de Young Ones.

De uitvoering en verantwoordelijkheid voor deze doelstellingen wordt gedragen door de kerkenraad en de leiding van de kinderkerk, in het bijzonder de Jeugdouderling.

8. Diaconaat

In het open huis dat de Westerkerk wil zijn ziet de diaconie het als haar taak ervoor te zorgen dat de mensen hulpvaardig kunnen zijn ten opzichte van anderen die dat nodig hebben, zowel binnen de Wester als daarbuiten, in onze stad, het land en verder in de wereld.

De diaconie ondersteunt, coördineert en bevordert het onderlinge dienstbetoon en de diaconale activiteiten van de gemeente. Het omzien naar elkaar komt tot uiting in de activiteiten van de vrijwilligersgroepen zoals de Bezoekgroep, de Amnesty-schrijfgroep, de Trefmaaltijd, de Collectantengroep en de Commissie van ontvangst. De diakenen in de Westerkerk functioneren voor een belangrijk deel op het niveau van supervisie. Het uitvoerende werk wordt hoofdzakelijk verricht door vrijwilligers.

Tevens dragen zij in het kader van de eredienst zorg voor ondersteuning tijdens en rondom de viering van de sacramenten: de bereiding van het Avondmaal en de opvang van dopelingen en doopouders.

Zekere anonimiteit en vrijheid voor wie de Westerkerk bezoeken, zich er thuis voelen dient gewaarborgd te worden. Het vereist vaak een subtiele aanpak van de diakenen om toch diaconale noden te signaleren en zo nodig - in overleg met de predikant en pastorale ouderlingen - te helpen. Het omzien naar elkaar, de hulpvaardigheid ten opzichte van de ander, vormt ten slotte het hart van het diaconale werk. Het helpen waar geen hulp in de buurt is, het signaleren van verborgen armoede en het openstaan voor de noden die zich voordoen, maken dat het diaconale werk veelzijdig is. De diakenen willen duidelijk herkenbaar en aanspreekbaar zijn voor bezoekers die bijgestaan willen worden in praktisch, financieel of pastoraal opzicht. De diaconie laat zich regelmatig door de kostenbeheerder informeren over gevallen van bijzondere nood.

De diaconie van de Westerkerkgemeente stuurt afgevaardigden naar het College van Diakenen van de Protestantse Kerk Amsterdam (PKA), die eens in de twee maanden vergadert. Tevens werkt met nauw samen met andere centrumkerken in het kader van het werk voor de Voedselbank Centrum en de daaraan gelieerde Medicijnpot.

Terugblik

In de afgelopen vier jaar werd vorm gegeven aan het beleid en de activiteiten zoals hierboven beschreven.

De diaconie heeft door haar collectebeleid, door de berichtgeving over haar activiteiten, maar ook door het organiseren van activiteiten - zoals het Vredesconcert, de sponsorloop Dam-tot-Dam, het stimuleren van korte bezoeken aan ouderen en zieken vlak voor kerst - de gemeente gestimuleerd om de blik naar buiten te richten, zowel dichtbij, naar de wijk waarin de Westerkerk zich bevindt, als verder naar de stad en de wereld toe.

Verder zijn er contacten met verpleeg- en verzorgingstehuizen in de wijk ontstaan.

De diaconie van de Westerkerk heeft zich ingezet voor het opzetten van een voedselbank in het centrum van Amsterdam en is van begin af aan vertegenwoordigd in het bestuur van Voedselbank Centrum en Medicijnpot. De gemeente werd er praktisch bij betrokken door deel te nemen aan een sponsorloop 'van dam tot dam'.

Tijdens de internationale week van de Vrede heeft de Diaconie in drie opeenvolgende jaren een concert in de Westerkerk georganiseerd rond een thema m.b.t. vrede en in samenwerking met een vredesorganisatie (o.a. Amnesty International, Musicians without Borders, War Child).

Nieuwe doelstellingen

Gezien de behaalde resultaten en met het oog op de zeer noodzakelijke continuïteit wat betreft het diaconale beleid, zullen in de eerste plaats de bovengenoemde activiteiten grotendeels worden voortgezet en uitgebouwd. De aanwezigheid van diakenen in de eredienst en de samenwerking met en de ondersteuning van de vrijwilligersgroepen blijven prioriteiten van het diaconale beleid.

Voorts zal de diaconie het collectebeleid voortzetten door zorgvuldig een jaarlijks centraal collectedoel te kiezen voor de diaconale collectes, hierover de gemeente via *Tref* en online te informeren, zodat er substantiële bijdragen kunnen worden verkregen voor projecten en gemeenteleden beter op de hoogte zijn van waar hun bijdragen terecht komen.

Het Vredesconcert zal ook in de volgende beleidsperiode een speerpunt blijven en als herkenbaar moment dienen waarop de aandacht wordt gevestigd op mensen die lijden aan de gevolgen van oorlog dichtbij en veraf.

De actieve en bestuurlijke betrokkenheid van de diaconie bij het (oecumenische) werk voor de Voedselbank in het centrum van Amsterdam zal worden gecontinueerd.

De nog prille contacten met verpleeg- en verzorgingstehuizen in de wijk, zoals De Poort en Bernardus, zullen worden verstevigd. Dit zal gebeuren in nauwe samenspraak met de bezoekgroep.

9. Organisatie en financiën

De organisatie van de Westerkerkgemeente

De Westerkerkgemeente wordt bestuurd door de kerkenraad, die wordt gevormd door de ambtsdragere uit de gemeente, te weten de predikant, de ouderlingen, de ouderlingkerkrentmeesters en de diakenen. Voor een uitvoerige beschrijving van hoe de kerkenraad georganiseerd is, alsmede zijn taken en bevoegdheden, wordt verwezen naar de Plaatselijke Regeling.

Onze gemeente heeft drie betaalde kerkelijke medewerkers, te weten de kosterbeheerder, de cantor-organist en de bureaucoördinator. Deze drie medewerkers vormen samen met de predikant de staf. De PKA fungeert als formele werkgever van de kerkelijk medewerkers en hun arbeidsvoorwaarden liggen vast in de arbeidsvoorwaardenregeling van de PKN.

1. De kerkenraad

De kerkenraad is als ambtelijke vergadering het leidinggevend orgaan in de gemeente. Hij is dus ook verantwoordelijk voor de vaststelling van het beleidsplan voor de gemeente en voor de uitvoering daarvan. Op moment van het schrijven van het Beleidsplan 2012-2016 bestaat de kerkenraad van de Westerkerk uit de predikant, vier ouderlingen, drie ouderlingkerkrentmeesters (tezamen het college van kerkrentmeesters) en vier diakenen (tezamen het college van diakenen). Binnen de kerkenraad is elke ambtsdrager verantwoordelijk voor een specifiek takenpakket. Overwogen wordt om de kerkenraad met een of twee leden uit te breiden om de taken beter te kunnen spreiden.

Predikant, voorzitter, vicevoorzitter, scriba en voorzitters van het college van kerkrentmeesters en van het college van diakenen vormen het moderamen van de Westerkerk. Het moderamen vormt het dagelijks bestuur van de Westerkerk. Dit college wordt voorgezeten door de voorzitter van de kerkenraad. Het moderamen heeft een informerende en adviserende rol naar de kerkenraad van de Westerkerk. In de vergadering van de kerkenraad vindt uiteindelijk de definitieve besluitvorming plaats.

De kerkenraad vaardigt uit zijn midden leden af naar de volgende centrale organen: de Classis, de Algemene Kerkenraad (AK), het centrale College van Kerkrentmeesters en het centrale College van Diakenen van de PKA.

Alle leden van de kerkenraad van de Westerkerk zijn tevens contactpersoon van een of meer vrijwilligersgroepen.

Naast de predikant fungeren de leden van de kerkenraad als aanspreekpunt voor gemeenteleden die op enigerlei wijze behoefte hebben aan contact, bijvoorbeeld in de vorm van een pastoraal gesprek. Voor, tijdens en na de kerkdiensten zijn de kerkenraadsleden zoveel mogelijk zichtbaar en herkenbaar (badge). Tijdens de zondagse erediensten fungeert een van de ouderlingen als ouderling van dienst. Hij/zij wordt

bijgestaan door de “reserve” ouderling van dienst. De ouderling van dienst en de reserve ouderling van dienst zijn verantwoordelijk voor de gang van zaken rondom de dienst.

2. De predikant

Aan de predikant – gekwalificeerd theoloog en als zodanig door de PKA bekostigd – is een scala aan ambtsspecifieke taken toevertrouwd, waaronder de bediening van Woord en sacramenten (door de verkondiging van het Woord; het voorgaan in de kerkdiensten; de bediening van de doop; de bediening van het avondmaal; het afnemen van de openbare geloofsbelijdenis; het bevestigen van ambtsdragers; het leiden van trouwdiensten en van diensten van rouw dragen en gedenken). Ook is aan de predikant de catechese en de toerusting toevertrouwd. De ouderlingen dragen hiervoor medeverantwoordelijkheid. Daarnaast is de predikant samen met kerkenraadsleden die als ouderling met een pastorale taak zijn aangesteld, verantwoordelijk voor het pastoraat en hebben zij gezamenlijk tot taak het in stand houden, stimuleren en het uitbouwen van het gemeentelven.

De predikant is in bestuurlijk opzicht een van de leden van de kerkenraad en werkt in dat opzicht collegiaal met de andere ambtsdragers in de raad samen. De predikant representeert de gemeente binnen de stad, binnen Nederland en – in voorkomende gevallen – ook daarbuiten.

Één maal per jaar evalueert de voorzitter en scriba van de kerkenraad met de predikant het voorafgaande liturgische jaar.

3. De cantor-organist

De verantwoordelijkheid voor de kerkmuziek berust bij de kerkenraad, die voor de praktische uitvoering daarvan een cantor-organist heeft benoemd. De cantor-organist van de Westerkerk stelt in overleg met de kerkenraad het beleid ten aanzien van de kerkmuziek op.

Het primaire aanspreekpunt voor de cantor-organist binnen de kerkenraad van de Westerkerk is de ouderling-kerkmuziek (functionele relatie). Op regelmatige basis voert de cantor-organist overleg met de predikant en de ouderling-kerkmuziek teneinde de muzikale invulling van de zondagse erediensten, cantatediensten en andere voorkomende kerkdiensten gestalte te geven. De Westerkerkgemeente hecht aan kwalitatief goede muzikale ondersteuning van de kerkdiensten en de aan de Westerkerk gerelateerde, vaak door de cantor-organist zelf geïnitieerde, concerten.

De aanstelling van de cantororganist geschiedt, op voordracht van de kerkenraad, door het algemene college van kerkrentmeesters van de PKA. Dit centrale college van kerkrentmeesters fungeert derhalve als diens formele werkgever.

Minimaal één maal per jaar evalueert de ouderling-kerkmuziek met de cantor-organist de voorafgaande periode.

4. De kosten-beheerder

De verantwoordelijkheid voor het kerkgebouw, het uitvoerende deel van de exploitatie daarvan en de goede gang van zaken tijdens de kerkdiensten en andere activiteiten berust bij het college van kerkrentmeesters van de Westerkerk.

De kostenbeheerder is belast met de praktische zorg voor het kerkgebouw. Daarnaast treedt hij tijdens kerkdiensten en andere (kerkelijke)activiteiten op als gastheer. De kostenbeheerder zorgt er voorts voor dat de activiteiten die plaatsvinden in de Westerkerk probleemloos doorgang kunnen vinden. Hij treedt op als contactpersoon bij commerciële verhuren en faciliteert deze namens de verhuurder (Westerkerkgemeente).

De kosten-beheerder beheert de kleine kas en is gemandateerd uitgaven te doen voor maximaal €500 inclusief BTW per geval. Bedragen hierboven moet de penningmeester akkoord verlenen. De kosten-beheerder legt aan de penningmeester op ieder moment van verzoek verantwoording af over de uitgaven, doch minimaal één maal per jaar.

De aanstelling van de kosten-beheerder geschiedt, op voordracht van de kerkenraad, door het centrale college van kerkrentmeesters. Het centrale college van kerkrentmeesters van de PKA fungeert derhalve als diens formele werkgever. Het college van kerkrentmeesters van de Westerkerk fungeert, gemandateerd door het college van kerkrentmeesters, als de feitelijke opdrachtgever.

De kosten-beheerder legt minimaal één maal per jaar verantwoording af over zijn functioneren aan het college van kerkrentmeesters. In de aansturing wordt het college hierin ondersteund en vertegenwoordigd door de scriba.

5. De bureaucoördinator

De zorg voor de administratieve handelingen ten aanzien van de exploitatie van het kerkgebouw, de benodigde acquisitie ten aanzien van een verhoging van het aantal verhuren van de Westerkerk binnen de daarvoor gestelde beleidskaders en de ledenadministratie berusten, namens het college van kerkrentmeesters en onder andere ten behoeve van de praktische (dagelijkse) uitvoering daarvan, bij de bureaucoördinator. De bureaucoördinator is tevens belast met het verrichten van andere administratieve werkzaamheden ten behoeve van de predikant, de scriba (namens de kerkenraad) en het college van kerkrentmeesters.

De bureaucoördinator is, samen met de kosten-beheerder en in overleg met de vertegenwoordigers van de werkgroepen uit de kerkenraad, belast met de planning en de organisatie van de werkzaamheden van vele groepen van vrijwilligers.

Het centrale college van kerkrentmeesters van de PKA stelt de bureaucoördinator aan en fungeert daarmee als de formele werkgever van de bureaucoördinator. Het college van kerkrentmeesters van de Westerkerk fungeert, gemandateerd door het college van kerkrentmeesters, als diens feitelijke opdrachtgever.

De bureaucoördinator legt minimaal één maal per jaar verantwoording af over zijn functioneren aan het college van kerkrentmeesters. In de aansturing wordt het college hierin ondersteund en vertegenwoordigd door de scriba.

De financiën van de Westerkerkgemeente

De Westerkerkgemeente wordt door de PKA aangemerkt als een wijkgemeente van de PKA. In financiële zin betekent dit dat alle activa en passiva alsmede de baten en lasten geconsolideerd worden op niveau van de PKA. Uitgangspunt van het financiële beleid is tot een sluitende begroting en exploitatie te komen.

Ondanks dat de meest recente informatie (Financieel jaarverslag 2010 van de PKA) een (zij het zeer marginaal) batig saldo voor de Westerkerk laat zien, blijft het voor de kerkenraad continue een aanzienlijke uitdaging de exploitatie van de Westerkerk (gebouw én gemeente) structureel kostendekkend vorm te geven. De grootste last in dit verband is nog steeds ons prachtige, maar zeer kostbare kerkgebouw, waarbij constant rekening dient te worden gehouden met nieuwe investeringen en onderhoud.

De kerkenraad acht het zijn plicht om de Westerkerk op een verantwoorde wijze te exploiteren, zonder dat de kernfunctie van de Westerkerk (de kerkelijke functie) en het actieve gemeentelven in gevaar komt. Met het oog hierop zal de kerkenraad genoodzaakt blijven op diverse ondersteunende vlakken een dringend beroep te doen op gemeenteleden en bezoekers. Daarnaast heeft de kerkenraad zich ten doel gesteld (door onder andere de kosten tot een minimum te beperken, de verhuur van het kerkgebouw – inclusief aanhorigheden – zoveel mogelijk te optimaliseren en door de verruimde openstelling van het kerkgebouw, voldoende inkomsten te genereren) dat de Westerkerkgemeente de Westerkerk op een verantwoorde manier (in eigen beheer) kan blijven exploiteren.

In dit kader wordt tevens door de kerkenraad onderzocht op welke andere wijzen inkomsten kunnen worden gegenereerd. Hierbij kan worden gedacht aan de museale functie van de kerk (zie hieronder) en het werven van financiële middelen door middel van de nieuw opgerichte Stichting Vrienden van de Westerkerk (zie hieronder).

Het financiële beleid zal blijvend worden gekenmerkt door transparantie, integriteit en continuïteit.

Transparantie: de financiële systemen leiden tot betrouwbare periodieke verslaglegging aan PKA, kerkenraad en gemeente.

Integriteit: alle geldbewegingen worden zowel vooraf als achteraf gecontroleerd. Uitgaven zijn zoveel mogelijk onderdeel van vooraf goedgekeurde begrotingen.

Continuïteit: de uitvoering van het financiële beleid kan onder alle omstandigheden doorgang vinden.

Uitvoering

De penningmeester is eindverantwoordelijk voor het financiële beleid. Hij legt in eerste instantie verantwoording af aan het college van kerkrentmeesters en de kerkenraad. Uiteindelijk zal de penningmeester ook verantwoording dienen af te leggen aan de gemeente. Dit zal gebeuren door middel van een beknopte samenvatting van de jaarstukken in de Tref. Ook zal de penningmeester de cijfers toelichten op de jaarlijkse

gemeenteavond. Beschikbare rapportages worden in afschrift aan PKA ter hand gesteld. Jaarlijks worden de penningmeester en de kerkenraad door de PKA gedechargeerd. De penningmeester wordt ondersteund door de Commissie Administratieve Organisatie. De leden van deze commissie bestaan uit ter zake deskundige gemeenteleden. Deze commissie is uitvoerder van het administratieve systeem en adviseur van de penningmeester ten aanzien van alle aspecten van het financiële beleid.

Museale functie

De Westerkerk heeft in het kader van “kansen voor West” een subsidie aangevraagd en verkregen, waardoor het mogelijk is geworden het kerkgebouw van maandag tot en met zaterdag (dus niet op zondag vanwege onze erediensten), twaalf maanden per jaar open te stellen voor het publiek om op die wijze het toerisme te bevorderen met als doel de inkomsten te vergroten. De verruimde openstelling zal worden gerealiseerd door een werkplek te bieden aan mensen met een lichte beperking die weinig kansen op de arbeidsmarkt hebben. De kerkenraad zal in nauw overleg met de vaste staf en de vrijwilligers extra aandacht geven aan de samenwerking en inpassing van deze groep mensen. Onderzocht wordt op welke wijze de bezoeker kan worden verrijkt met bijvoorbeeld kennis over de museale schatten van de Westerkerk (nu deels bij het Amsterdams Museum) en de inhoud van het protestantisme en de reformatie, al dan niet in samenwerking met PKA.

Ten aanzien van de inkomsten uit openstelling voor bezoekers kan er strijdigheid ontstaan ten opzichte van verhuuractiviteiten, wanneer er besloten gaat worden entree te heffen en er aangesloten gaat worden bij de “Museumjaarkaart”. De kerkenraad is zich ervan bewust dat deze zaken bijzonder gevoelig liggen. Hij zal zich zo uitgebreid mogelijk laten adviseren, waarbij alle mogelijkheden worden onderzocht en afgewogen en eventuele relevante experimenten niet uit de weg zullen worden gegaan. Hij zal uiterste voorzichtigheid betrachten ten aanzien van de uiteindelijke besluitvorming hieromtrent.

Prinsenhuis

De Prinsenhuis is één van de meest gebruikte ruimtes van de kerk en essentieel voor het functioneren van de gemeente. Echter de inrichting van het Prinsenhuis zijn niet meegegroeid met de groei en intensiteit van het huidig activiteitenaanbod. Ook bij verhuurevenementen wordt zeer intensief van het Prinsenhuis gebruik gemaakt. De crècheruimte is door de week niet in gebruik, waardoor de gevel aan de Prinsengrachtzijde een weinig uitnodigende uitstraling heeft.

De kerkenraad onderzoekt of een herinrichting van het Prinsenhuis mogelijk is, zodanig dat deze enerzijds meer aansluit op de wensen van de gebruikers en anderzijds de openheid en toegankelijkheid van de Westerkerk daardoor een impuls kan krijgen.

Duurzaamheid en milieu

Mede door het intensievere gebruik van het gebouw voor toerisme en verhuur, vooral gedurende de “stookmaanden”, stelt de Westerkerk zich ten doel om zo zorgvuldig en

zuinig mogelijk om te gaan met energie. In dit kader worden een aantal zaken onderzocht, zoals warmtekoude opslag in samenwerking met het Anne Frank Huis.

Nieuwe doelstellingen

1. Het bereiken van een duidelijke en voor iedereen werkbare structuur in de samenwerking en communicatie tussen kerkenraad en vaste staf, met name op het gebied van aansturing van personeel
2. Het systematisch vastleggen van alle vrijwilligers en gelieerde, actieve werkgroepen in een digitaal adressenbestand, teneinde hen regelmatig van actuele informatie te voorzien.
3. Het onderhouden van het stiltecentrum
4. Zorg voor het gebouw (rentmeesterschap) en aandacht voor de belasting van vaste staf.
5. Een transparante, financiële 'huishouding'.
6. Onderzoek naar de mogelijkheid om een begrotingssysteem 'van onderaf' te realiseren
7. Het verhogen van de inkomsten en terugdringen van de kosten. Dit middels het kostenbewustzijn van de bezoekers en gebruikers van het gebouw te vergroten door ze te informeren over de bedragen die gemoeid zijn met de verwarming, schoonmaak en onderhoud van het kerkgebouw.

Activiteiten

- a. Het vaststellen van duidelijke en werkbare profielen, zoals taken, verantwoordelijkheden en communicatiestructuren.
- b. Het maken van een onderhoudsplan van het gebouw, waarin de problematiek van de verstaanbaarheid van de voorganger door middel van elektronische versterking speciale aandacht behoeft, in samenwerking met de gebouwencommissie van de PKA .
- c. Het streven naar een sluitende begroting en exploitatie.

Vrienden van de Wester(kerk)

Ooit is de groep "Vrienden van de Westerkerk" opgericht omdat het in de Hervormde kerk niet mogelijk was om de kerkelijke bijdrage ten goede te laten komen aan een andere dan de wijkgemeente. Dat kan sinds een aantal jaren wel. De 'Vrienden' hebben daardoor hun oorspronkelijke functie verloren. Er zijn veel particulieren (en fondsen en bedrijven) die geen binding hebben met kerk en religie, niet aan de activiteiten van de kerkelijke gemeente willen bijdragen echter wel de Westerkerk als gebouw een warm hart toedragen en (financieel) willen ondersteunen.

Er is nu een officiële onafhankelijke "Stichting Vrienden van de Westerkerk" opgericht met als doel het bijeenbrengen van geld voor de instandhouding van het gebouw. Dit willen ze realiseren door het werven van 'Vrienden' onder particulieren en bedrijven, verzoeken om eenmalige donaties, het aanschrijven van Fondsen en door de organisatie van culturele activiteiten.

De huidige groep 'Vrienden van de Westerkerk' heeft 322 leden, waarvan er in 2010 87 een donatie hebben gedaan, zonder dat daartoe een donatieverzoek is verzonden. Een aandachtspunt binnen de Vrienden is het structureel innen van lidmaatschapsgelden.

Voor de jaren 2011 en 2012 stelt het bestuur zich de volgende doelen:

1. Het vergroten van de bekendheid van de Stichting Vrienden van de Westerkerk.
2. Het uitbreiden van het aantal leden van de Stichting Vrienden van de Westerkerk van de huidige 322 naar 1000.
3. Het realiseren van een jaarlijks donatiebedrag door de leden van de Stichting Vrienden van de Westerkerk van EUR 50.000. Dit bedrag is inclusief lidmaatschapsgelden.
4. Het realiseren van een bedrag van EUR 20.000 aan eenmalige giften door (vermogende) particulieren, eventueel zonder dat daar een blijvend lidmaatschap van de Vrienden van de Westerkerk aan verbonden is
5. Het realiseren van een bijdrage van EUR 20.000 aan donaties door het Midden- en Kleinbedrijf in Amsterdam centrum.
6. Het realiseren van EUR 100.000 aan giften door bedrijven uit de Top 100 adverteerders in Nederland
7. De organisatie van een benefietconcert in de Westerkerk in het najaar van 2012 met een streefopbrengst van EUR 200.000

10. Communicatie

Inleiding

Voor de Westerkerkgemeente is het communiceren met elkaar van grote betekenis. De verantwoording voor een goede communicatie dragen we met elkaar. De basis wordt gevormd door wederzijds respect en openheid, waarbij iedereen zich gekend en serieus genomen voelt. Waar een grote groep mensen samenkomt en samenwerkt, ontstaat er wel eens verschil van inzicht of is er sprake van verschillende verwachtingen. Zeker in een grote en veelzijdige gemeente als die van de Westerkerk is transparantie in en duidelijkheid over rollen, taken en verantwoordelijkheden dan ook een vereiste. Dit betreft de onderlinge contacten tussen gemeenteleden, vrijwilligers, stafmedewerkers en kerkenraad, maar ook de externe betrekkingen met diverse organisaties, organen en het stadsbestuur. Immers, de Westerkerk is een gezichtsbepalende kerk in Amsterdam en in Nederland, door haar monumentale uitstraling, door haar historie, zowel kerkelijk als maatschappelijk, en door de centrale ligging in de stad.

Voor wat betreft de externe betrekkingen met de media is, naargelang het onderwerp, de predikant of de voorzitter de aangewezen woordvoerder van de gemeente. In bijzondere gevallen kan daarvan afgeweken worden. Een te ontwikkelen persprotocol is bedoeld om heldere afspraken te maken over welke werkwijze gehanteerd moet worden.

Onder de term communicatie in dit hoofdstuk verstaan we vooral de *georganiseerde* communicatie naar de verschillende doelgroepen van de Westerkerkgemeente, en niet de communicatieve aspecten van bijvoorbeeld het pastoraat, catechese, of de onderlinge individuele contacten binnen de gemeente. Er wordt naar gestreefd gebruik te maken van de modernste communicatiemiddelen waarbij de nieuwste inzichten op het gebied van marketing en PR ingezet worden. Daartoe is een PR werkgroep ingesteld.

Beleid

Om korte communicatielijnen met de verschillende doelgroepen *(zie doelgroepen intern/extern) en partners (zie overzicht partners) over activiteiten binnen de Westerkerk in de breedste zin van het woord tot stand te brengen of te optimaliseren wordt de komende jaren per doelgroep de juiste communicatiemiddelen ontwikkeld of doorontwikkeld. Daarbij wordt gebruik gemaakt van alle daartoe relevante communicatiemiddelen** (zie overzicht middelen/frequentie) en een nieuw te ontwikkelen huisstijl.

Doelstellingen in het algemeen

In deze beleidsperiode willen we ten aanzien van de doelgroepen het volgende bereiken:

- De bekendheid van de Westerkerk vergroten onder mensen die geïnteresseerd kunnen worden gemaakt in de levensbeschouwelijke (kerkbezoek, lezingen, cursussen) en culturele activiteiten (concerten, evenementen, cursussen, lezingen etc.) waarmee de waardering/reputatie van de Westerkerk wordt vergroot, om

zodoende meer geïnteresseerden naar de Westerkerk te laten komen en zodoende meer inkomsten te genereren om het voortbestaan van de Westerkerk te garanderen.

- Betrokkenheid van de doelgroepen vergroten middels efficiënte communicatie die leidt tot meer kerkbezoek, meer deelname aan activiteiten, meer inkomsten, meer participatie aan vrijwilligersgroepen, meer PR voor Westerkerk.
- Betere bereikbaarheid van de doelgroepen waardoor een continue aanwas van competente vrijwilligers en deelnemers aan de Cappella bereikt wordt.
- Intensivering en uitbreiding van contacten en communicatie met partners om in samenwerking met hun activiteiten te ontwikkelen en uit te voeren die inkomsten voor de Westerkerk genereren.

Planningstermijn

2012: vaststellen van communicatie prioriteiten, voorstel schrijven voor communicatieplan en ontwikkelen van de huisstijl. De uitwerkingen worden voorgelegd aan kerkenraad voor akkoord.

2012-2015: bekendheid geven aan alle (ook de nog te ontwikkelen) evenementen middels de ter beschikking staande communicatiemiddelen in de nieuwe huisstijl. In overleg met of in samenwerking met onze partners. Tevens bestaande en nog te ontwikkelen communicatiemiddelen aanpassen aan de nieuwe huisstijl. Plannen, uitvoeren, evalueren/bijstellen, aangepaste plannen uitvoeren, etc.

Doelgroepen Intern

1. Gemeenteleden

Doorontwikkelen van communicatiemiddelen zodat de verbondenheid met de Westerkerk vergroot wordt of tot (weer) stand gebracht wordt. Daarbij kunnen kerkdiensten online in de toekomst een rol gaan spelen.

2. Vrijwilligers, inclusief leden Westerkerkkoor en Cappella

Beleid: middels alle ter beschikking staande communicatiemiddelen gemeenteleden enthousiast maken om zich als vrijwilliger in te gaan zetten of deel uit te gaan maken van de Cappella.

Doelgroepen extern

3. (Potentiële)huurders kerk, inclusief huurders pothuizen

4. Bezoekers van het kerkgebouw, zoals toeristen

5. Bezoekers van de 'evenementen' in de kerk (concerten/lezingen)

De laatste groep dient te worden onderscheiden naar kerkelijkheid en naar afstand

- Gemeenteleden
- Leden van andere kerkelijke gemeenten in Nederland
- Buurtbewoners, Amsterdammers en andere bewoners van Nederland
- Buitenlandse toeristen die Amsterdam bezoeken

Daartoe ontwikkelt de PR groep communicatieactiviteiten die de PR visie van de Westerkerk ondersteunen in de nieuw te ontwikkelen huisstijl.

Middelen/frequentie

- Tref. (10 keer per jaar zowel op hardcopy als online beschikbaar)
- Achterzijde liturgie 60 keer per jaar
- Preken
- Brieven
- Westerwijs
- Prikbord grote zaal
- Posters en informatieborden torenportaal/kerk/ramen Prinsengracht-zijde
- Website (nieuwe versie in de loop van 2012)
- e-mail(adressen)
- Kerk in Mokum
- Social media, zoals Facebook Westerkerk, Twitter @Westerkerk1, LinkedIn

Naarmate de 'afstand' tot de Westerkerk groter wordt zijn we meer aangewezen op gratis publiciteit (*free publicity*/PR). Daarvoor is het belangrijk om te beschikken over perslijsten waarbij persoonlijk contact is met de ontvangende journalist en berichten verstuurd worden op basis van relevantie voor de ontvanger/het medium.

- Buurtkranten
- Regionale dagbladen
- Gratis dagbladen
- Landelijke dagbladen
- Plaatselijke en regionale radio en TV zenders
- Landelijke omroepen/zenders
- Special interestbladen (Bijvoorbeeld de orgelvriend)
- Hotels
- Amsterdams Uit Bureau

Belangrijke partners

- PKA
- Subsidiegevers
- Overheid
- Vrienden van de Westerkerk

11. Vrijwilligers

Een zeer bijzondere waarde en betekenis kent de Westerkerkgemeente toe aan het vrijwilligerswerk, dat zij ziet als een belangrijke pijler, een fundament onder de gemeente en haar opbouw. Bij de organisatorische en praktische afwikkeling van de werkzaamheden leveren de vrijwilligers een wezenlijke bijdrage. Zonder deze mensen is de kerkorganisatie niet in staat haar taken binnen en buiten te gemeente naar behoren uit te voeren. De kerkenraad van de Westerkerkgemeente is dan ook bijzonder trots op de organisatie en inzet van al deze vrijwilligers.

In zijn beleid stimuleert de kerkenraad bezoekers van de kerkdiensten in de Westerkerk actief te zijn in alle onderdelen van het werk dat zich daarvoor leent. Voor de activiteiten van en vanuit de Westerkerk zijn ca. 200 vrijwilligers nodig en momenteel actief (inclusief de koorleden van de Cappella en het Westerkerkkoor).

Hoewel met enige regelmaat in *Tref* een oproep wordt gedaan, blijkt dat het persoonlijk benaderen van potentiële vrijwilligers nog steeds het meeste resultaat oplevert. Kerkenraadsleden, predikant, koster-beheerder en coördinatoren van de diverse vrijwilligersgroepen hebben hierin de belangrijkste rol. Zij kennen de mensen en zijn over het algemeen succesvol in het werven van nieuwe krachten.

Terugblik

Als we kijken naar de doelstellingen van het vorig beleidsplan, dan kan er met trots geconcludeerd worden dat er beter zicht is gekomen op en een duidelijke structurering behaald is van de vrijwilligers(groepen). Het is bij elke vrijwilliger bekend wat zijn/haar taak is en waar de (eind)verantwoordelijkheid ligt.

Vrijwilligers worden actief en continu geworven en afhankelijk van de activiteit betekent dit meestal één 'uit' één 'in'. Vrijwilligers worden gemotiveerd om te blijven; de groepen functioneren als kern van de gemeente, die blijvend gekoesterd wordt. De vaste staf (te weten predikant, koster-beheerder, cantor-organist, bureaucoördinator) heeft een actueel, digitaal overzicht ter beschikking van alle vrijwilligers waarin naam, vrijwilligersfunctie, groep en contactgegevens vermeld staan.

Activiteiten

Elke vrijwilliger is ingedeeld bij een groep, al naar gelang de taak die hij/zij vervult. Elke groep is onder de verantwoordelijkheid van een kerkenraadslid gebracht, afhankelijk van de kerkordelijke taak van de vrijwilligersgroep. Voor elke groep is een lid van de vaste staf verantwoordelijk gesteld, afhankelijk van de praktische kant van de betreffende vrijwilligersgroep.

Stafleden, kerkenraadsleden en coördinatoren werken beter samen aan de continue werving van nieuwe vrijwilligers. Allen stellen zich open op tegenover een aspirant-vrijwilliger. Naar aanleiding van een oproep in *Tref* is er geworven voor specifieke taken dan wel kennis en kunde die voor korte en/of langere termijn voor de Westerkerk organisatie van belang zou kunnen zijn. Hiervoor zijn enkele gesprekken gevoerd.

De eindbeslissing over het aannemen van een vrijwilliger wordt door de staf genomen, daarvoor gemandateerd door de kerkenraad; waar nodig kan het voor de betreffende groep verantwoordelijke kerkenraadslid daarbij worden betrokken. Bij opzegging wordt direct op zoek gegaan naar een opvolger op die plek.

Vrijwilligers worden niet aan hun lot overgelaten, maar begeleid in het uitvoeren van hun taak. Indien gewenst of noodzakelijk wordt instructie gegeven, gevraagd en ongevraagd. Duidelijk is wie aanspreekpersoon is als een vrijwilliger problemen ondervindt bij het uitvoeren van de taak, binnen de groep of in relatie tot de staf.

Alle vrijwilligers worden voor de Nieuwjaarsreceptie van de Westerkerk uitgenodigd. Het staat elke groep uiteraard vrij daarnaast (op eigen kosten) eigen gezellige bijeenkomsten of activiteiten te organiseren.

Ten behoeve van een continu actueel, digitaal overzicht van alle vrijwilligers leveren de coördinatoren de gegevens die hiervoor nodig zijn aan de vaste staf. Het secretariaat draagt zorg voor de verwerking hiervan en stuurt met regelmaat een update van het overzicht naar alle relevante personen.

In uitvoering

Nadere uitwerking behoeft nog een schriftelijke opzet van de taakomschrijvingen voor elke groep vrijwilligers. De groepscoördinatoren passen bestaande taakomschrijvingen aan de nieuwe verwachtingen aan of ontwikkelen in overleg met de staf bij behoefte een nieuwe. De kerkenraad accordeert deze.

In de taakomschrijving is duidelijk vastgelegd (1) wat van de vrijwilliger wordt verwacht, (2) op welke manier het werk hoort te worden verricht, (3) hoe de taken binnen de groep worden verdeeld en (4) hoe de taak van de ene vrijwilligersgroep zich verhoudt tot die van andere groepen, die op belendend terrein opereren. Elke vrijwilliger krijgt deze informatie schriftelijk verstrekt. Waar in de afweging van de kerkenraad nodig of essentieel, zal bij specifieke taakuitoefening om een akkoordverklaring van de taakomschrijving in de vorm van een handtekening van desbetreffende vrijwilligers verzocht worden.

De kerkenraad wil verder nieuwe wegen zoeken om de groep(en) vrijwilligers op peil te houden. Bijvoorbeeld door het samenstellen van een (reserve)pool. Onderdeel hiervan is, zoals eerder in hoofdstuk aangegeven, naast het zicht op algemene bijdragen en inzet in bredere zin, het in kaart brengen van specifieke kennis en ervaring van onze gemeenteleden en van mensen die op een andere wijze aan de Westerkerk verbonden (willen) zijn.